

Elkana...Who?

Source Materials
Rabbi Efrem Goldberg
reg@brsonline.org

1 There was a certain man from Ramathaim-zophim, from Mount Ephraim, whose name was Elkanah, son of Jeroham, son of Elihu, son of Tohu, son of Zuph, from the land of Ephraim. *² He had two wives; one's name was Hannah and the second's name was Peninnah. Peninnah had children, but Hannah had no children. *³ This man would ascend from his city from year to year to prostrate himself and to bring offerings to HASHEM, Master of Legions, in Shiloh, where the two sons of Eli — Hophni and Phinehas — were Kohanim to HASHEM.

* It happened on the day that Elkanah brought offerings that he gave portions to Peninnah, his wife, and to all her sons and daughters. *⁵ But to Hannah he gave a double portion, for he loved Hannah and HASHEM had closed her womb. *⁶ Her rival [Peninnah] provoked her again and again in order to irritate her, for HASHEM had closed her womb. *⁷ This is what he would do year after year, and whenever [Peninnah] would go up to the house of HASHEM, she would provoke her; she would cry and not eat. *⁸ Elkanah, her husband, said to her, "Hannah, why do you cry and why do you not eat? Why is your heart broken? Am I not better to you than ten children?"

*⁹ Hannah arose after eating in Shiloh and after drinking; and Eli the Kohen was sitting on the chair, near the doorway of the Sanctuary of HASHEM. *¹⁰ She was feeling bitter, and she prayed to HASHEM, weeping continuously. *¹¹ She made a vow and said, "HASHEM, Master of Legions, if You take note of the suffering of Your maidservant, and You remember me, and do not forget Your maidservant, and give Your maidservant male offspring, then I shall give him to HASHEM all the days of his life, and a razor shall not come upon his head." *¹²

It happened as she continued to pray before HASHEM that Eli observed her mouth. *¹³ Hannah was speaking to her heart — only her lips moved, but her voice was not heard — so Eli thought she was drunk. *¹⁴ Eli said to her, "How long will you be drunk? Remove your wine from yourself!" *¹⁵ Hannah answered and said, "No, my lord, I am a woman of agrieved spirit. I have drunk neither wine nor strong drink, and I have poured out my soul before HASHEM. *¹⁶ Do not deem your maidservant to be a base woman — for it is out of much grievance and anger that I have spoken until now. *¹⁷ Eli then answered and said, "Go in peace. The God of Israel will grant the request you have made of Him." *¹⁸ She said, "May your maidservant find favor in your eyes." *¹⁹ Then the woman went on her way and she ate, and no longer had the same look on her face.

*¹⁹ They arose early in the morning and prostrated themselves before HASHEM; then they returned and came to their home, to Ramah. Elkanah knew Hannah his wife and HASHEM remembered her. *²⁰ And it happened with the passage of the period of days that Hannah had conceived, and she gave birth to a son. She named him Samuel, for [she said,] "I requested him from HASHEM." *²¹ The man Elkanah ascended with his entire household to bring to HASHEM the annual offering and his vow. *²² But Hannah did not ascend, as she told her husband, "When the child is weaned, then I will bring him, and he shall appear before HASHEM and shall settle there forever." *²³ Elkanah her husband said to her, "Do what is good in your eyes; remain until you wean him — but may HASHEM fulfill His word." *²⁴ So the woman remained and nursed her son until she weaned him.

birth (Radak) 1:23. Hannah had been told prophetically that Samuel would be the leader of Israel. Elkanah now prayed that the promise be fulfilled (Malbim).

א יהי אִישׁ אֶחָד מִן הַרְמָתַיִם צוֹפִים מִדֶּר אֶפְרַיִם וְשֵׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶן־רִיחָם בֶּן־אֵלִיהוּא בֶן־תּוֹהוּ בֶן־זוּפִי מִן הָאֲדָמָה אֶפְרַתַּי וְלֹא שָׁתָה נָשִׁים שֵׁם אַחַת מֵהֵן וְשֵׁם הַשְּׁנִיטָה פְּנִינָה וְיֵהוּ לְפָנֶיהָ וְלָדִים וְלָחֵמָה אֵין וְלָדִים וְעַלֶּה הָאִישׁ הַזֶּה מֵעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֹת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלָּה וְשֵׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֲלֵי חֲפְנֵי וּפְנֵיחָם כְּהֵנִים לַיהוָה וְיֵהוּ הַיּוֹם יוֹזֵחַ אֶלְקָנָה וְנָתַן לְפָנֶיהָ אִשְׁתּוֹ וְלִכְל־בְּנֵיהֶ וּבְנוֹתֵיהֶ מִנּוֹת וְלַחֵמָה יִתֵּן מִנָּה אַחַת אֹפִים כִּי אַתְּ חֲנִיָּה אֹהֵב יְהוָה סֹגֵר יְהוָה סֹגֵר רַחֲמָה וְכַעֲסָתָה אֲרָתָה גַם כְּעַס בְּעֵבֹר הַרְעַמָּה כִּי־סֹגֵר יְהוָה בְּעַד רַחֲמָה וְכֹן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה מִדֵּי עֲלִיתָה בְּבֵית יְהוָה כֹּן תִּכְעַסְנָה וְתִבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל וְיֹאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישׁוֹה חֲנִיָּה לְמָה תִּבְכִּי וְלָמָּה לֹא תֹאכַלִּי וְלָמָּה נָרַע לְבָבְךָ הַלּוֹא אֲנִיכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשֶׂרָה בָנִים וְתִקְּם חֲנֶה אַחֲרַי אֶכְלָה בְּשִׁלָּה וְאַחֲרַי שָׁתָה וְעֲלֵי הַכֶּהֵן יֵשֵׁב עַל־הַכֶּסֶף עַל־מִזְבֵּחַ הַיֵּכָל יְהוָה וְיֵהוּ מֵרַחֲטָה וְתִמְחַפֵּל עַל־יְהוָה וְכִכֹּה תִּבְכֶּה וְתִחַד נָדָד וְתֹאמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־כֹּה תִרְאֶה וְלַעֲנֵי אֲמַתְךָ וְיִזְכְּרֵנִי וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמַתְךָ וְנִתְמַחַ וְנִתְמַחַ אֲדַע אֲנָשִׁים וְנִתְמַחֵי לַיהוָה כְּל־יָמַי חַיִּי וּמוֹתָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ וְהָיָה כִּי הִרְבִּיתָה לְהַתְפַּלֵּל לְפָנַי יְהוָה וְעֲלֵי שֹׁמֵר אַתְּ פִּיִּי וְחֲנִיָּה הִיא מִדְּבַרְתָּ עַל־לִבֶּךָ רַק שִׁפְתֵינֶיךָ יַעֲוֹת וּקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמָע וְהַחֲשִׁבָהּ עֲלֵי לְשִׁפְתֶיהָ וְיֹאמַר אֵלֶיהָ עֲלֵי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּפְּרִין חֲסִידֵי אֲתֵיךָ מֵעַלְיָה וְנִתְמַח חֲנֶה וְתֹאמַר לֹא אֲדַנִּי אִשׁוֹה לְשֵׁת־רוּחַ אֲנִיכִי וְיָן וְשִׁבְרִי לֹא שִׁחִיתִי וְאֲשַׁפֵּךְ אֶת־נַפְשִׁי לְפָנַי יְהוָה אֵל־חַתֵּן אֶת־אֲמַתְךָ לְפָנַי כִּתּוּב בְּתוּבָה כִּי־מֵרַב שִׁיחִי וְכַעֲסִי וְדַבַּרְתִּי עַד־הַיּוֹם וַיַּעַן עֲלֵי וְיֹאמַר לְכִי לְשֹׁלוֹם וְאַלֶּיךָ יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שְׁלָתְךָ אֲשֶׁר שְׁאַלְתְּ מֵעַמּוֹ וְתֹאמַר תִּמְצָא שִׁפְתֶיךָ כֹּן בְּעֵינֶיךָ וְתִלְךָ הָאִשָּׁה לְדָרְכָהּ וְתֹאכַל וּפְנִיָּהּ לֹא־הִירֶ־לָהּ עוֹד וְיִשְׁכַּמוּ בְּבֶקֶר הַיִּשְׁתַּחֲוֹה לְפָנַי יְהוָה וְיִשְׁכְּבוּ וְיִבְכְּאוּ אֵל־בֵּיתָם הַרְמָתָה וַיַּדַּע אֶלְקָנָה אֶת־חֲנֵה אִשְׁתּוֹ וְיִזְכְּרֶהּ יְהוָה וְיֵהוּ לְהַתְקַפּוֹת הַיָּמִים וְתִחַד חֲנֶה וְתִלְךָ כֹּן וְתִמְצָא כִּי לִזְבֹּחַ לַיהוָה אֶת־זֶבַח הַיָּמִים וְאֶת־נְדָוָה וְחֲנֶה לֹא עֲלִיתָה כִּי־אֲמַרָה לְאִישׁוֹה עַד וְיִגְמַל הַנְּעָר הַזֶּה וְיִבְכְּאוּ וְנִרְאָה אֶת־פְּנֵי יְהוָה וְיִשֵׁב שֵׁם עַד־כִּי עוֹלָם וְיֹאמַר לָהּ אֶלְקָנָה אִישׁוֹה עֲשֵׂי חֲטוֹב בְּעֵינֶיךָ שְׁבִי עַד־נְגַמְלֶךְ אֹתוֹ אֲךָ יִקְּם יְהוָה אֶת־דְּבָרֵי וְתִשָּׁב הָאִשָּׁה וְתִינָק אֶת־בְּנָהּ עַד־נְגַמְלָהּ אֹתוֹ

1:1. Elkanah, a Levite, lived in the territory of Ephraim. 1:11. He would be a nazirite, who is forbidden to cut his hair. See Numbers 6:5. His complete lineage is recorded in I Chronicles 6:18-23. 1:18. Peninnah taunted her by saying such things as, "Have you bought something new for your baby?" She meant to provoke Hannah to pray, but was punished for doing so in a cruel manner. 1:21. He had vowed an offering in gratitude for Samuel's

*ר' יוחנן בר תורה אבר מצאנו שלא חרבה שילה אלא שהיו מבזים את המועדות ומהללין את הקדשים מצאנו שלא חרב הבית בראשונה אלא שהיו עובדי כ"ס ומגלי עריות ושופכי דמים אבל בשני סכירין אנו אותם שהיו יניעין בתורה וזהירין במצות ובמעשרות וכל ווסת טובה היתה בהן אלא שהיו אוהבין את המבון ושונאין אלו לאלו וישאת הנס וקשה היא שנאת הנס שהיא שקולה

קרבן ה' עידא ② KORBAN HA'EIDAH

: מכוס אח המועדות . שלה היו עולים
לסס לרגל שלקחה הולך לסכב ערי ישראל להדריכס שיטלו לרגל :

K. Yochanan b. Torta said: We have found that Shiloh was destroyed solely because the people desecrated the holidays and profaned the sacrifices [for they did not go up there for the pilgrimage festivals² (Korban HaEidah)].

(Yer. Yoma 1:1 [4b])

תשילומ ③ אהי' (מ' - ס') TESHILUM

: וינסו וימרו את אלהים עליו ועדוהו
לא שמרו: ניסגו ויבגדו באבותם והפכו כקשת רמיה: ויכעיסוהו
בכמותם ובפסיליהם וקניאוהו: שמע אלהים ויתעבר וימאס מאד
בישראל: ויטש משכן שלו אהל שכן באדם: ויתן לשבי עז ותפארתו

..⁵⁷ They drew back and betrayed like their fathers, they shifted like a treacherous bow. ⁵⁸ They angered Him with their high altars, and they aroused His jealousy with their idols. ⁵⁹ God heard and His anger overflowed, and He greatly rejected Israel. ⁶⁰ He abandoned the Tabernacle of Shiloh, * the tent where He dwelled among men. ⁶¹

שוטמ ④ א'טו' (ס') SHOTIM

ויהי
איש מהר אפרים ושמו מיכיהו: ויאמר לאמו אלה ומאה הכסף אשר לקח לך ואתי [ואת ה] אלית וגם אמרת באוני הנה הכסף אתי אני לקחתיו ותאמר אמו ברוך בני ליהוה: וישב את אלה ומאה הכסף לאמו ותאמר אמו הקדש הקדשתי את הכסף ליהוה מידי לבני לעשות פסל ומסכה ועתה אשיבנו לך: וישב את הכסף לאמו ותקח אמו מאתים כסף ותתנהו לצורף ויעשהו פסל ומסכה ויהי בבית מיכיהו: והאיש מיכה לו בית אלהים ויעש אפוד ותרפים וימלא את יד אחד מבגדיו ויהי לו לכהן: בימים ההם אין מלך בישראל איש הישר בעיניו ויעשה:

17 MICAH'S [MICAJEHU'S] MOLTEN IMAGE 17 1:18:31
There was a man from Mount Ephraim whose name was Micajehu. * ² He said to his mother, "The eleven hundred [pieces of] silver that were taken from you, and you cursed [whoever stole it] and even said [the curse] in my ears — behold, the money is with me! I took it!"
His mother said, "Blessed be my son to HASHEM!" ³ He returned the eleven hundred [pieces of] silver to his mother, but his mother said, "I had resolved to consecrate the money for HASHEM from my hand to my son to make a carved image and a molten image, * so now I will give it back to you."
⁴ He [again] returned the money to his mother, so his mother took two hundred [pieces of] silver and gave it to the silversmith, and he made it into a carved image and a molten image, * and it remained in Micajehu's house. ⁵ The man Micah* had a house of idolatry; he made an ephod and icons, and he installed one of his sons to be his priest. ⁶ (In those days there was no king in Israel; a man would do whatever seemed proper in his eyes. *)

ה' שחפ"ט (5) שחפ"ט

בְּיָמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל וּבְיָמִים הָהֵם שָׁבַט הַדָּנִי מִבְּקֵשׁ-לוֹ
נַחֲלָה לְשֵׁבֶת כִּי לֹא-נִפְלְאָה לוֹ עַד-הַיּוֹם הַזֶּה וְהוּא בְּתוֹךְ שְׁבֹט־יִשְׂרָאֵל
בְּנַחֲלָה: וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי-דָן מִמִּשְׁפַּחְתָּם חֲמִשָּׁה

18 ¹ In those days [there was] no king in Israel. In those days the tribe of the Danite
The Danite ¹ was seeking a heritage in which to dwell * for an [adequate] heritage had not
spies yet fallen to them up to that day among the tribes of Israel. ² The children of Dan
sent five men from their families — from among their leaders — men of valor
from Zorah and from Eshtaol, to spy out the land and to investigate it. They said
to them, "Go, investigate the land."

ה' שחפ"ט (6) שחפ"ט

וַיְהִי בְּיָמִים הָהֵם וּמֶלֶךְ אֵין בְּיִשְׂרָאֵל וַיְהִי אִישׁ לְוִי
גֵר בְּכַרְפְּתֵי הַר-אֶפְרַיִם וַיִּקַּח-לוֹ אִשָּׁה פִּילֶגֶשׁ מִבֵּית לָחֵם יְהוּדָה: וַתִּזְנֶה
עָלָיו פִּילֶגֶשׁ וַתַּלְךְ מֵאִתּוֹ אֶל-בֵּית אָבִיהָ אֶל-בֵּית לָחֵם יְהוּדָה וַתְּהִי-
שָׁם יָמִים אַרְבָּעָה חֳדָשִׁים: וַיָּקָם אִשָּׁה וַיֵּלֶךְ אַחֲרֶיהָ לְדָבָר עַל-לִבָּהּ
לְהַשִּׁיבָה [לְהַשִּׁיבָה] וַנַּעֲרָו עִמּוֹ וַצְּמַד חֲמָרִים וַתְּבִיאֵהוּ בֵּית אָבִיהָ
וַיִּרְאֶהוּ אָבִי הַנַּעֲרָה וַיִּשְׂמַח לִקְרָאתוֹ: וַיַּחְזֹק בּוֹ חֲתָנָהּ אָבִי הַנַּעֲרָה וַיֵּשֶׁב

19 ¹ And it was that in those days there was no king in Israel. * It happened that
THE there was a Levite man who dwelled in the foothills of Mount Ephraim. He
CONCUBINE married a concubine wife from Beth-lehem of Judah. ² His concubine deserted
AT GIBEAH him and left him for her father's house in Beth-lehem of Judah, and she remained
19 1 21 25 there for a period of four months. ³ Then her husband rose up and went after her,
to cajole her, * to bring her back. His attendant was with him, as well as a pair
of donkeys. She brought him into her father's house; the father of the girl saw
him and greeted him gladly.

ה' שחפ"ט (7) שחפ"ט

וַיֹּאמְרוּ הַנְּהַי חַג-יְהוָה בְּשָׁלוֹ מִיָּמִים | יְמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית-אֵל
מִזְרָחָה הַשָּׁמֶשׁ לְמַסְלָה הָעֹלָה מִבֵּית-אֵל שְׁכֵמָה וּמִנְגֹב לְלִבְנוֹהָ:
וַיֵּצְאוּ [וַיֵּצְאוּ] אֶת-בְּנֵי בְנִימִן לֵאמֹר לָכוּ וְאַרְבַּתְּם בְּכַרְמֵינוּ: וּרְאִיתֶם
וְהָיָה אִם-יֵצְאוּ בְּנוֹת-שִׁילוֹ לְחֹל בְּמַחְלוֹת וַיִּצְאָתֶם מִן-הַכַּרְמִים
וַחֲטַפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וְהִלַּכְתֶּם אַרְץ בְּנִימִן: וְהָיָה כִּי-
יָבֹאוּ אֲבוֹתֶם אוֹ אַחֵיהֶם לָרוֹב [לָרִיב] | אֲלֵינוּ וְאִמְרֵנוּ אֲלֵיהֶם
חָנוּנוּ אוֹתָם כִּי לֹא לָקַחְנוּ אִישׁ אִשְׁתּוֹ בְּמַלְחָמָה כִּי לֹא אַתֶּם נָתַתֶּם
לָהֶם כַּעַת תֵּאשְׁמוּ: וַיַּעֲשׂוּ-כֵן בְּנֵי בְנִימִן וַיִּשְׂאוּ נָשִׁים לְמַסְפָּרָם מִן-
הַמַּחְלָלוֹת אֲשֶׁר גָּלוּ וַיָּלְכוּ וַיִּשׁוּבוּ אֶל-נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת-הָעָרִים
וַיִּשְׁבּוּ בָהֶם: וַיִּתְהַלְכוּ מִשָּׁם בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל כַּעַת הַזֶּה אִישׁ לְשִׁבְטוֹ
וְלִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וַיִּצְאֻ מִשָּׁם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ: בְּיָמִים הָהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל
אִישׁ הַיֵּשֶׁב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה:

Brides from Shiloh ¹⁹ They said, "Behold, there is a yearly holiday unto HASHEM at Shiloh, which
is north of Beth-el, east of the road going up from Beth-el to Shechem, and south
of Lebonah." ²⁰ So they directed the sons of Benjamin, saying, "Go and lie in
wait in the vineyards. ²¹ And see; and behold, if the daughters of Shiloh go out
to perform the dances, you shall emerge from the vineyards, and each of you
grab his wife from the daughters of Shiloh, and go to the land of Benjamin. ²² It
shall be that if their fathers or brothers come to protest to us, we will say to them,
'Be compassionate toward [the Benjamites], for we did not capture a wife for
each man in the war [with Jabesh-gilead], and because you did not give the
[wives] to them, so that you should incur guilt now.' *"

²³ The children of Benjamin did so. They took wives according to their number
from the dancers whom they abducted, and they went and returned to their
heritage; they rebuilt the cities and settled in them.

²⁴ At that time the Children of Israel went off from there, everyone to his tribe
and his family; they left there, each man to his own heritage.

²⁵ In those days there was no king in Israel; a man would do whatever seemed

סכום הפסוקים של ספר שופטים שש מאות ושמונה עשר אברתיה בירקרק חר

שָׁמֶם מִן־הַמְּקוֹם הַהוּא: לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אִם־אֶל־
הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שְׁבֵטֵיכֶם לְשׁוֹם אֶת־שְׁמוֹ
וְשָׁם לִשְׁכֵנוֹ תִּדְרָשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה: וְהִבַּאתֶם שָׁמָּה עֲלֵתֵיכֶם וּבְחִיכֶם
וְאֵת מַעֲשְׂרֵתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יִרְכָם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבָתֵיכֶם וּבְכֹרֶת
בְּקִרְבְּכֶם וּצְאֻנְכֶם: וְאָכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכָל־
מַשְׁלַח יְדֵכֶם אֲתֶם וּבְתֵיבֵיכֶם אֲשֶׁר בִּרְכָךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ: לֹא תַעֲשׂוּן כְּכָל־
אֲשֶׁר אָנְחָנוּ עֲשִׂים פֶּה הַיּוֹם אִישׁ כְּל־הַיִּשָּׂר בְּעֵינָיו: כִּי לֹא־בֵאתֶם

DEVARIM (דְּבָרִים) (י"ז)

⁴ You shall not do this to HASHEM, your God. ⁵ Rather, only at the place that HASHEM, your God, will choose from among all your tribes to place His Name there shall you seek out His Presence and come there. ⁶ And there shall you bring your burnt-offerings and feast-offerings, your tithes and what you raise up with your hands, your vow offerings and your free-will offerings, and the firstborn of your cattle and your flocks. ⁷ You shall eat there before HASHEM, your God, and you shall rejoice with your every undertaking, you and your households, as HASHEM, your God, has blessed you. *
⁸ You shall not do like everything that we do here today — [rather,] every man what is proper in his eyes — ⁹ for you will not yet have come to the resting place or to the heritage that HASHEM, your God, gives you.

RASHI (י) (דְּבָרִים ק"ז)

כל אשר אנוח עשים פה היום . שאלו בין לבד בין יחד . מקריבין מזבח ואשמות וזבוח ומעשר שכן חובת שאין קבוע להם זמן וכ"ש חובת הקטע להם זמן אבל מה אנו עשים שם איש כל הישר בעיניו היחיד לא יקריב שם אלא נדרים ונדבות שישרו בעיניו לנדור ולגדוד עד מתי כי לא באהם וגו' עד שתבואו לשילה .

When you cross the Yarden, you are immediately permitted to sacrifice on private altars for the entire fourteen year period of conquest and division [of the Land]. On private altars you may not sacrifice all that you sacrifice here today in the sanctuary which travels with you and is anointed, which alone is suitable for sacrifice of sin and trespass offerings, vows and voluntary offerings. On private altars only vows and voluntary offerings may be sacrificed. That is the meaning of "each man as he sees fit": vows and voluntary offerings — which you volunteer as you see fit to bring and are not obligated to bring — these you shall sacrifice.

(Rashi on Zevachim 117b)

ZEVACHIM (י"ו) (דְּבָרִים)

Until the Tabernacle was erected, the bamos were permitted and the avodah was performed by the firstborn.^[33] Once the Tabernacle was erected, the bamos became forbidden^[34] and the avodah was performed by Kohanim.^[35] Kodshei kodashim were eaten within the curtains of the Tabernacle Courtyard, and kodashim kalim throughout the Israelite camp.^[36] When [the Jews] came to Gilgal the bamos again became permitted.^[37] Kodshei kodashim were eaten within the curtains of the Tabernacle Courtyard, and kodashim kalim anywhere.^[38]

→ ולא היה שם - נאסרו הבמות - the bamos again became forbidden.^[39] but - אלא בית אבנים בלבד מלמעון - והיא היתה מנוחה - And it [the Shiloh Tabernacle] was the "resting place" foretold by the Torah.^[41] Kodshei kodashim were eaten within the curtains of the Tabernacle Courtyard, and kodashim kalim and masechot shani anywhere within sight of Shiloh.^[42]

Ⓐ Scripture states:^[44] *The rival (tzarah) shall pass through the sea, and it shall strike waves in the sea.* – *R' Yochanan said: זה פקלו של מיכה – This refers to Michah's graven image.^[45] תניא – It was taught in a Baraisa: מגרב לשיילה – R' NASSAN SAYS: FROM GERAV TO SHILOH WAS a distance of only THREE MILS.^[46] ונהיה עשן המערכה נעשן פסל מיכה מתערבין זה בזה – As a result of this proximity, THE SMOKE OF THE TABERNACLE FIRE^[47] AND THE SMOKE FROM the sacrifices offered to MICHAH'S IDOL rose and INTERMINGLED. בקשו מלאכי השרת לדרוהו – Enraged at this sacrilege, THE MINISTERING ANGELS SOUGHT TO DRIVE [MICHAH] from the world, i.e. to kill him and thereby end his cult.^[48]*

Ⓑ – Thereupon THE HOLY ONE, BLESSED IS HE, SAID TO [THE MINISTERING ANGELS]: – הניחו לו – "LEAVE HIM ALONE, שפתו מצויה לעוברי דרכים – AS HIS BREAD IS always AVAILABLE TO WAYFARERS." ועל דבר זה נענשו אנשי פלגש – AND IT WAS ON ACCOUNT OF THIS idol of Michah THAT THE PEOPLE OF THE era of the incident of the CONCUBINE OF GIVAH WERE PUNISHED,^[49] אמר להן הקדוש ברוך הוא – for THE HOLY ONE, BLESSED IS HE, SAID TO THEM [the people of that era]: – בכבודי לא מחיתם – AT the affront to MY HONOR, i.e. when Michah's idol was set up, YOU DID NOT PROTEST. על כבודו של בשר ודם – However, AT the affront to THE HONOR OF FLESH AND BLOOD, i.e. the rape of the concubine at Givah, YOU DID PROTEST!^[50]

עליהו רבה (איש שלום) פרשה ט"ה כיוצא בדבר אתה (12) ELIJAHU RABBA

* כיוצא בדבר אתה אומר, ויהי איש אחד מן הרמתים וגו' (ש"א = שמואל א' = א'), היה אלקנה עולה ארבעה פעמים בשנה, שלשה מן התורה ואחת שקיבל עליו, שנאמר ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה וגו' (שם שם שמואל א' א' ג'), אלקנה הוא עלה ואשתו ובניו ובנותיו ואחיו ואחיותיו וכל קרוביו עמו וכל בני ביתו היה מעלה את הכל עמו, אמר, שלא (למדו) [למדו] דרך עבודה זרה מן הכנענים ומן הפושעים ויעשו דבר שלא כתורה. דבר אחר למה מעלה את הכל עמו, כשהיו עולין בדרך ולנין ברחובה של עיר, מתקבצים האנשים לבד והנשים לבד, שכן האיש מדבר עם האיש, אשה עם האשה, גדול עם גדול, קטון עם קטון, והיתה המדינה מרגשת (היו) [והיו] שואלין להן (לאים ת"ל) [להיכן תלכו, ואומרים] אל בית האלהים שבשילה שמשם תצא תורה ומשם מצוות, ואתם למה לא תבואו עמנו ונלך ביחד, מיד עיניהם משגרות דמעות, אמרו להן נעלה עמכן, אמרו להן הין, עוד לשנה הבאה חמשה בתים, לשנה אחרת עשרה בתים, לשנה אחרת הרגישה כולה לעלות, והיו עולין הימינה כששים בתים, ובדרך שהיה עולה שנה זו לשנה אחרת אינו עולה אלא בדרך אחרת, אלקנה הכריע את ישראל לכף זכות וחינך אותם במצות, וזכו רבים על ידו, הקב"ה בוחן לבות וכליות אמר לו, אלקנה את הכרעתה את ישראל לכף זכות וחינתם במצוות, וזכו רבים על ידך, אני אוציא ממך בן שיכריע את ישראל לכף זכות ויחנך אותם במצוות ויזכה רבים על ידו

Elkanah would go up to Shiloh four times a year: three times as enjoined by the Bible and once of his own volition.

And he would take with him his wife and sons and daughters and brothers and sisters and all his relatives. And they would stop in cities along the way and spend the night in the city square, the men congregating alone and the women congregating alone (for men talk with men, women with women, adults with adults, and children with children). And the people of the province would be excited and ask them, "Where are you going?"

And they would reply, "To the house of the L-rd in Shiloh, whence Torah and commandments and good deeds emanate. Why not join us? Let us go together!"

Immediately the people would weep and say to them, "We will go up with you."

Five households went up with him, the next year ten households, and the next year all were inspired to go up. And the route he traveled one year, he would not travel the next year, but an alternate route, until all of Yisra'el would go up.

The Holy One Blessed be He, Who assesses man's innermost thoughts, said to Elkanah, "Elkanah, you have brought merit to Yisra'el and educated them in the commandments, and many have benefited because of you. Upon your life, I will give you a son who will bring merit to Yisra'el and educate them in the commandments, and many will benefit because of him." Thus, we learn that the reward for Elkanah's deed was Shemu'el

RASHI (13) כ"ל (פ' פ"א י"ב)

(ה) לשכנו תדרשו, זה משכן שילה.²⁶
 (ו) וזכיתם, שלמים של חובה.²⁷ מעשרתיכם, מעשר²⁸ בהמה ומעשר שני לאכול לפניו מן החומה. תרומת ידכם, אל²⁹ הבכורים שנאמר בהם: ולקח הכהן הטנא מידך (להלן כו ד). ובכרת בקרבם, לתתם לכהן ויקריבם שם.

"You shall seek His residence" — This [refers to] the sanctuary of Shiloh. (Rashi, ibid., citing Sifrei)

RAMBAN (14) כ"ל (פ' פ"א י"ב)

(ה) וטעם לשכנו תדרשו, שתלכו מארץ מרחקים ותשאלו אנה דרך בית ה' ותאמרו איש אל רעהו לכו ונעלה אל הר ה' אל בית אלהי יעקב (ישעיה ב ג), כלשון ציון ישאלו דרך הנה פניהם (ירמיה נ ה). ובספרי³¹, תדרשו, דרוש על פי הנביא, יכול תמתין עד שיאמר לך נביא תלמוד לומר: לשכנו תדרשו ובאת שמה, דרוש ומצא ואח"כ יאמר לך נביא, וכן אתה מוצא כדוד וכו'.³² ועל דרך האמת לשכנו תדרשו, לכבודו תדרשו, ובאת שמה, לראות את פני הארון ה' אלהי ישראל³³, וממנו אמרו חכמים שכונה³⁴.

And the meaning of "you shall seek His residence" is that you should set out from distant lands and ask, "Where is the route to the house of G-d?" And one may say to the other, "Let us ascend to the mountain of G-d, to the house of the L-rd of Ya'akov" (Yeshayahu 2:3). As in, "They shall seek Tziyyon; their faces will turn in that direction" (Yirmeyahu 50:5).

(Ramban, ibid.)

MIDRASH (15) ב' מ' פ"א י"ב (י"א)

יב ויחזי אר יודן כ"מ שנא' כלשון הוה בצדיקים שקול הוא כל"א צדיקי' כמנן ויהי, איש אחד כ"מ שנא' אחד גדול הוא. כהקב"ה נאמר אחד רכתי' (זכרי' ו') י"י אחד אין בעול' כיוצא בו וכן באברהם (יחזקאל ל"ג) אחד היה אברהם לא היה באותן ימים כיוצא בו, בישראל כתיב (יה"א י"ז) ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ אין כאומות כיוצא בהן, וכן באבימלך הוא אומר: (בבלשמי כ"ו) כמעט שכב אחד העם לפי שהיה סלך, וכן באלקנה הוא אומר אהר לפי שלא היה בדורו כיוצא בו:

METSIVA (16) נ"ח י"ב

Were there no more than these forty-eight prophets? — But it is written: *There was one man [Elkanah] from Ramasaim-Tzophim*, and the place Ramasaim-Tzophim is homiletically interpreted to mean: — *One of two hundred prophets^[21] who prophesied to Israel.* Thus, in Elkanah's generation alone there were two hundred prophets. Why, then, did the Gemara state that only forty-eight prophets existed in all the generations combined?

אשר ברך משה, אילו אחרים ברכו את ישראל כדיי היא ברכתם אלא ברכתם משה נמצינו למידים שכדיי משה שיברך את ישראל וכדיי ישראל שברכם משה. איש האלהים, זה אחד מעשרה שנקראו איש האלהים * משה נקרא איש האלהים תפלה למשה איש האלהים אלקנד נקרא איש האלהים ש"א ב כז- ויבא איש האלהים אל עלי שמואל נקרא איש האלהים שנאמר - שב ש"א ט ו- הנה נא איש האלהים בעיר הזאת דוד נקרא איש האלהים שנאמר - נחמיה יב כד + במצות דוד איש האלהים שמעיה נקרא איש האלהים שנאמר - מ"א יב כב- ויהי דבר ה' אל שמעיה איש האלהים לאמר עדוא נקרא איש האלהים שנאמר - שם / מ"א יג - והנה איש האלהים בא מיהודה בדבר ה' אליהו נקרא איש האלהים שנאמר - מ"ב א יג- איש האלהים תיקר נא נפשי אלישע נקרא איש האלהים שנאמר - שם / מ"ב ט + הנה נא ידעתי כי איש אלהים קדוש הוא מיכה נקרא איש האלהים שנאמר - מ"א כ כד- ויגש איש האלהים ויאמר אל מלך ישראל אמוץ נקרא איש האלהים שנאמר - דהי"ב כה ז- ואיש אלהים בא אליו לאמר המלך אל יבא עמך צבא ישראל

~~דברים פסקא שמב ד"ה אשר ברך~~ (18) MIDRASH

ויהי איש אחד. [ב] ד"א אדם אחד מאלף מצאתי. זה אברהם, והאיך, אלא צפוי היה עד שלא יעמוד אברהם שיעמדו אלף דור, ואח"כ אברהם, וכן דוד אומר דבר צוה לאלף דור אשר כרת את אברהם (תהליכ קה ט). וכיון שראה שאין מהם הנייה, אלא כולם רשעים, קפל אותן והעבירן מהם עשרים דור, ואח"כ ברא לאברהם, לכך נאמר אדם אחד מאלף מצאתי, מצא את האדם הגדול בענקים הוא (יהושע יד טו). כך אף אלקנה נמצא צדיק יחידי בכל דורו, וכל מעשיו של אלקנה דומים לאברהם, האיך, אלא אברהם נקרא איש, דכתיב ועתה השב את אשת איש וגו' (בראשית כ ז), ואלקנה כתיב בו ויהי איש אברהם נקרא נביא, שנאמר כי נביא הוא (שב שב בראשית כ ז), ואלקנה נקרא נביא, שנאמר ויבוא איש אלהים אל עלי (ש"א = שמואל א' = ב כז), זה אלקנה. אברהם הקנה להקב"ה שמים וארץ, דכתיב ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ (בראשית יד יט). ואלקנה הקנה להקב"ה שמים וארץ, שנאמר ושמו אלקנה (ש"א = שמואל א' = א א), שהקנה להקב"ה שמים וארץ. אברהם נקרא אחד. דכתיב אחד היה אברהם (יהזקאל לג כד), ואלקנה נקרא אחד, דכתיב ויהי איש אחד.

"One man in a thousand I found" (Koheleth ibid.) — This [refers to] Avraham. It was foreseen that one thousand generations would arise preceding Avraham, as David says, "The word He commanded to a thousand generations with which He wrought a covenant with Avraham" (Tehillim 105:8-9). And since He saw that there was no benefit to be derived from them since all were wicked, He condensed them into twenty generations. And then He created Avraham. Therefore it is said, "One man in a thousand I found" — [I] found "the man great among the giants"⁸ (Yehoshua 14:15).

Elkanah too was a single righteous man in his generation, and all his deeds resemble Avraham's.

Avraham was called a man, as it is written, "And now return the man's wife" (BeReshith 20:7). And of Elkanah it is written, "There was one man."

Avraham was called a prophet, as it is said, "for he is a prophet" (ibid.). And Elkanah is called a prophet, as it is said, "A man of G-d came to Eli"⁹ (Shemu'el I 2:27).

Avraham attributed heaven and earth to the Holy One Blessed be He, as it is written, "Blessed be Avram to the Supreme G-d, Possessor of heaven and earth" (BeReshith 14:19). And Elkanah attributed heaven and earth to the Holy One Blessed be He, as it is said, "named Elkanah" [expounded here as קנה + אל ("G-d possessed")].

Avraham was called "one," as it is written, "Avraham was one"

(Yechezkel 33:24). And Elkanah was called "one," as it is written, "There was one man."

19

The following tale is related by the Apter Rav:¹⁴

One day, I realized that from the heavens they were not obeying me. I was discouraged and saddened. Still distressed, I saw that the earth was not listening to me, and not the earth alone, but all the towns in the vicinity of my city were not obeying me, and even the people of my city were not listening to me, and even the people of my household were not listening to me. I began to study the matter and did not cease until I had restored my wife's heart to me. Once my wife began to obey me, my son began to obey me. And once my son began to obey me, all the members of my household began to obey me. And once the members of my household were obeying me, the entire city began to obey me. And once my city obeyed me, all the other cities and places obeyed me. And once all the cities and places were obeying me, the earth listened to me once more. And once the earth listened to me, from the heavens they listened to me.